

Valentinos Pancernienės

eilėraščių rinkinys

Tas pats ruduo

Mano kelias

Gimiau 1931 metų rugsėjį Palazduonio kaime, Kauno apskrityje, Marijos ir Liudviko Teišerskių šeimoje.

Čia, ant Lazduonos upelio kranto, po šimtametėm liepom ir ąžuolais, sename mediniame dvaro name prasidėjo mano gyvenimo ir kūrybos kelias. Vaikystėje ilgais žiemos vakarais mama skambindavo fortepijonu, skaitydavo man H.K.Anderseno pasakas. Jau pradinėje mokykloje patiko mokintis eilėraščių ir juos deklamuoti. Graži tėviškės gamta žavėjo mane visais metų laikais, o ypač rudenį, ir man labai norėjosi apie tai rašyti. Būdama 8 metų, išėjusi į kiemą, žiūrėjau kaip krinta seno kaštono lapai ir siūbuoja rudenio vėjyje šimtametės liepos. Tada mintyse gimė pirmasis primityvus ketureilis:

Nuvytę nukrito tie rudenio lapai,
Nunuogino žaliuosius laukus
Ir vien tik paliko tą juodąją žemę
Ir mūsų tuščius laukelius.

Vilkijos gimnazijos II klasėje įstojau į jaunesniųjų klasių literatų būrelį, kur skaitydavau savo kūrybos eiles apie gamtą. Vyresnėse klasėse rašiau vis daugiau ir daugiau, mano eilėraščiai būdavo sienlaikraščiuose. Baigusi gimnaziją išvažiavau į Klaipėdą, kur gavau darbą dėstyti lietuvių kalbą rusų mokykloje. Nauja aplinka ir savarankiškas gyvenimas įkvėpė man naujų kūrybinių minčių. Rašiau beveik kasdien, tik niekam to nerodydavau, tiesiog džiaugiausi tuo savo pomėgiu. Po metų įstojau į Vilniaus pedagoginį institutą, susipažinau su poetais, literatais, rašytojų sąjungos nariais. Į jaunųjų rašytojų sąjungą manęs nepriėmė, nes mano poezijos tematika buvo tam laikotarpiui netinkama. Bet tai tik dar labiau paskatino rašyti, kurti, nesitikint pripažinimo. Apie tai parašiau savo eilėraštyje „Mano eilės“

„Rašysiu aš, nors mano vardas niekad
Auksinėm raidėm rašomas nebus...“

1954 metais grįžau į savo gimtąjį kaimą, kurį laiką dirbau skaitykloje, dalyvavau literatūros vakaruose. Tuo laiku turėjau pakankamai laiko kūrybai, literatūrai. Po tėčio mirties likau viena su mažamečiu sūnumi ir senąja aukle. Darbas kolūkyje buvo nelengvas, bet tai buvo savotiškas universitetas, kuriame teko susidurti su įvairiais žmonėmis ir situacijomis.

Vėliau buvo pasiūlytas darbas Saulėtekio mokykloje, po to Čekiškėje, kur dirbau 15 metų mokytoja. 1970 m. baigiau Vilniaus universiteto filologijos fakultetą. Vėliau dar teko padirbti Klausučiuose ir Seredžiuje, Vilkijoje. Vilkijos profesinės mokyklos direktorius J.Laimutis pasiūlė paramą ir 1991 metais pasaulį išvydo pirmoji mano poezijos knygelė „Erškėčio žydėjimas“. Kauno mokytojų namuose buvo suruoštas mano pirmasis autorinis vakaras. Išėjusi į pensiją turėjau daug daugiau laiko ir dalyvavau daugybėje poezijos renginių, literatų vakaronių, išvykų.

Nemažai mano lyrinių eilėraščių jau tapo dainomis, kurias atlieka L.Lapkauskaitė, S.Bagdonaitė, O.Žukienė ir kiti. Kompozitorius Vaclovas Šablevičius ir Kėdainių choras sukūrė apie 10 dainų pagal

mano tekstus. Taip pat Kauno chorai dainavo ir kūrė dainas pagal mano rašytus eilėraščius, su kuriais dalyvavome įvairiuose renginiuose visoje Lietuvoje.

Valentina Teišerskytė – Pancernienė

2005 metais buvo išleista antroji poetės eilėraščių knygelė „Jazminų šakelė“, kurios ji pati, deja, nesulaukė. Praėjus dešimtmečiui nuo poetės mirties, nuspręsta išleisti trečiąją knygą, apjungiančią abi ankstesnes jos poezijos knygeles.

MANO LAIMĖ

(Sonetas)

Nenoriu aš laimės ramios ir vienodos
Kaip vasaros upės tėkmė.
Ne lygūs keliai ir ne metai nuobodūs
Gyvenimo mano prasmė.

O ne, ne ramybėj – gyvenimo grožis,
Ne vien tiktai saulėj – šviesa
Pažvelki, kaip žavios išlaužytos rožės
Audroj nusiprausia rasa.

Jei mylėti tave man paskyrė likimas,
Neateik ir nebūki kartu...
Mano laimė – tai nerimas, skausmas, laukimas

Ir svajos bemiegių naktų,
Dvejonės – širdies amžinasis degimas,
Mano ašaros – posmai dainų nebaigčių!

1962

Ką rytojus atneš ar atims ką – vis tiek,
Pamažu aš prie visko priprasiu...
O gyvenimas mano bus vertas tik tiek,
Kiek jame tavo meilės atrasiu...

Kaip norėtūsi man neturėt praeities,
Siekti laimės džiaugsmingai ir drąsiai,
Bet mano rytojus bus vertas tik tiek,
Kiek jame tavo gailesčio rasiu...

O kada, atkeliavus prie slenksčio mirties,
Tarsi žvakė sutirpus užgesiu,
Mano nueitas kelias bus vertas tik tiek,
Kiek jame tavo pėdsakų rasiu.

1963

GATVĒS ŽIBINTAS

Po vidurnakčio. Miestas nurimęs,
Pirmos snaigės ant grindinio krinta.
Tyliam skersgatvy tarsi laukimas
Rymo vienišas gatvės žibintas.

Tik praeivis, kažkur susivėlinęs,
Susigūžęs žingsniuoja namo,
O iš lėto jį seka šešėlis
Iš paskos tartum leisgyvis šuo.

Bėga mintys ir valandos bėga,
Iš miglos miesto bokštai išplaukia...
Kiek šią naktį kaip aš neužmiega
Ir, į tamsą žiūrėdami, laukia...

Ryto triukšmas pripildys gatves,
Nors negreit vėlų rudenį švinta,
Kaip viltis auštant rytui užges
Liūdnas, vienišas gatvės žibintas.

1989

VĒLINĒS

Temsta. Baltos chrizantemų akys
Tartum iš kapų į mus sužiuro vėlės...
Vėjy degančios vaškinės žvakės
Liejasi geltonom ašarėlėm.

Kryžiai... Rankom susikibę kryžiai
Stovi ramūs mirusių sargyboj, -
Nieks pro šitą užtvarą namo negrįžo
Ir negrįš atgal iš amžinybės.

Stoviu ir klausaus: tai tiems, kurie užmigo,
Klevas groja vėlinių sonatą...
Ak, nutrauks kur nors ir mano stygą
Dideli gyvenimo verpetai.

Gal kur nors toli supiltas kapas
Degančia žaizda kažkam bus savas...
Tyliai groja paskutiniais lapais
Liūdną vėlinių sonatą klevas...

1961

VERKIA ŽMOGUS

Verkia žmogus iš gilaus, nepaguodžiamo skausmo,
Verkia tyliai be ašarų, degdamas vienas savy...
Ir sudūžta kažkas jo širdy nuo negirdimo šauksmo,
Ir pavirsta kažkas jo viduj pelenais kaip ugnį.

Verkia visi, ir kiekvieno nelaimė skirtinga,
Ir kiekvieno ji būna didžiausia, sunkiausia, sava.
Miršta žmogus, tik kančia kaip dvasia nemirtinga,
Sunaikinus gyvybę, kaip demonas lieka gyva.

Verkia žmogus, atėjęs kažko į pasaulį
Iš juodos nebūties, į kurią teks jam vėlei sugrįžt.
Verkia žmogus, sau neprašęs gyvybės nei saulės,
Nei laimingos žvaigždės, kuriai lemta sudegt ir nukrist...

1968

AŠ DAR PASĖDĖSIU...

Aš dar pasėdėsiu prie tvenkinio seno
Po tėviškės liepa.
O skrendančios dienos jau rudenį mano
Kaip gervės palieka.

Žiūrėsiu, kaip leidžias saulelė išblyškus
Į debesį juodą,
Klausysiuos, kaip vėjyje meldžiasi miškas
Ir gelstantis sodas.

Aš dar pasėdėsiu prie tvenkinio seno
Po tėviškės liepa.
O skrendančios gervės jau rudenį mano
Kaip dienos palieka...

1990

MAMAI

Aš žinau, mano mylima mama,
Manęs grįžtant nelauki namuos...
Seni topoliai REKVIEM šlama
Ties pakrypusiais kryžiais kapuos.

Pro šiuos medžio vartus įėjai
Čia smėlėtu taku kažkada...
Ir pakvipo egliniais sakais
Kapinių koplytėlė ankšta.

Ir į karstą paskui subildėjo
Sušalusi žemė dusliai...
Aš menu, kaip mes tyliai nuėjom,
Tave amžiams palikę čionai.

Bus ruduo, bus vėjuota ir šalta,
Blyški saulė į debesį leisis...
Skarele apsigobusi balta,
Tu manęs aplankyt neateisi.

Rymo kryžiai – šešėliai juodi,
Seni topoliai REKVIEM šlama...
Man paliksi kaip skausmas širdy
Tu gyva, mano mylima Mama!

1951

SAULĖLYDIS

(Skiriu Tėvui)

Tarsi laužas saulėlydis smilksta ir gęsta
Už Dubysos, už girių – toli...
Bėga kelias, pavasario sutemoj skęsta,
Juo tik Tu jau sugrįžt negali.

Aš žinau, iš namų Tu juo amžiams išėjęs
Į žvaigždes, ar į nebūtį juodą...
Vakarais pakelėj virkdo topolį vėjas,
Brenda niūrūs šešėliai per sodą.

Ir geriau su saulėlydžiu būtų užgesti,
Virsti kapo mažu grumsteliu,
Negu žemėj pražydušioj niekad nerasti
Ramybės, Tavęs nei gėlių...

1961

RUDENIO MINTYS

Pravirkdė rudenys baltų alyvų krūmą
Ir aš seniai šypsotis atpratau...
Pro vakaro ankstyvo žydrą dūmą
Lyg mielą veidą praeitį matau.

Ji lyg diena akiraty užgeso,
Palikus liūdną atspindį būties.
Pro sutemų gelmes aš tako nesurasiu
Be žiburio, be draugo, be vilties.

Bet niekur jau keliauti nebetrokštu,
Vėlus ruduo ir vėjo piktas juokas...
„Gyvenimas – toks tuščias, kvailas pokštas“
Kadise rašė Aleksandras Blokas...

1962

Negailėsiu, vienumoj parimus,
To, ko nėra, nebuvo ir nebus...
Nei šviesus, nei liūdnas atminimas
Tyloje nakties nebenuabus.

Neieškosiu pėdsakų ant kelio,
Jų nėra ten, tarsi akmenų,
Nepamosiu šakele berželio
Vasarai, nusivylusiai many.

Ir kančia pro šypsnį abejingą
Niekad miniai neišduos širdies.
Ir tikės visi, kad aš laiminga,
Ir ne vienas laimės pavydės.

1963

GYVENIMO PUSIAUKELĖJ

Prabėgę dienos nesugrįžta niekad,
Jų sulaukyt kaip upės negali...
Kiekvienas savo pėdsakus palieka
Vingiuotam ir ilgam dienų kely.

Jų liūtys nenuplaus, jų neišdegins saulė,
Neužpustys žiemos pūga balta.
Kiekvieno laimei – didelis pasaulis,
Kiekvieno rankoms – didelė našta.

Niekas laiko žingsnių sustabdyt negali,
Prišaukt jaunystės niekas neįstengs.
Visiems pusiaukelėj laimingo kelio,
Lengvos naštos ir saulėto rudens!

1978

MANO EILĖS

Nepripažintos, menkos mano eilės.
Ne vienas sugeba joms būt teisėju:
Per daug jose nusivylimo, meilės...
Ir su gyvenimu aš, sako, nesusėju.

Per daug liūdnai piešiu gamtos peizažą...
Ir atgyvenus nevilties tema,
Šviesių spalvų ir džiaugsmo joms – per maža,
Mintis jų – dabarčiai be galo svetima...

Manas eiles pati buitis parašė,
Vedžiodama takais beviltiškų kančių...
Ir negaliu linksmai dainuot už grašį,
Jei širdyje vien liūdesį jaučiu.

Ir nesvarbu, jei mano vardas niekad
Auksinėm raidėm rašomas nebus...
Tegul kitiems garbė poeto lieka,
O man – jo kelias kietas ir grubus!

1961

PIRMOJI KLAIDA

Atsigręžę į nueitą kelią,
Kuriuo grįžt nebeteks niekada,
Kartais ieškom – surasti negalim, -
Kur ta mūsų pirmoji klaida!

Gal tada, kai mes buvom laimingi,
Nedalydami laimės kitiems?
Gal tada, kai mes buvom teisingi,
O reikėjo tik būt geresniems?

Gal tada, kai be galo skubėjom,
O reikėjo truputį palaukt?
Gal kada abejingi tylėjom,
O reikėjo kalbėti ar šaukt?

Kaip atspėt, kur tas mažas grumstelis,
Ant kurio suklypau kažkada?
Galbūt visą gyvenimo kelią
Lydi pirmoji klaida...

1990

BEREIKŠMIAI ŽODŽIAI

Mes kalbamės ir kalbos tos nuobodžios
Apie kasdienes rūpesčius menkus...
Ir sukrenta širdin bereikšmiai žodžiai
Kaip žemėn šaltas rudenio lietus.

Ir prisimint kažkaip neturim laiko
Šviesių dienų gyvenime savam.
Gal praeitį tą dabartis iškraipo
Lyg mielą veidą veidrody kreivam.

Dar kalbamės... O kalbos vis nuobodžios, -
Taip stumiam praeitin dienas, metus.
Ir sukrenta tylon bereikšmiai žodžiai
Lyg žemėn šaltas rudenio lietus...

1979

NEAPYKANTA

(Sonetas)

Jokios tiesos, jokios blaivios minties,
Tik išlydis bejėgio pykčio krūvio.
Ir žvilgsnis kruvinas plėšraus žvėries,
Žmogaus į žmogų nukreiptas kaip šūvis...

O sakom: neapykanta – šventa,
Jai netgi tautos savo himnus gieda...
Su meile ją statydami greta,
Pateisint stengiamės žmonijos gėdą.

Taip susiskirstę mes į priešus ir draugus
Juk nešam blogį iš kartos į kartą:
Jei priešu žmogui gali būt žmogus,

Jam gimti žmogumi nebuvo verta...
Baisu, kai neapykantą turi pakęst,
Baisu, kai lengva kito neapkęst...

1966

KAIP LENGVA...

(Sonetas)

Mes mokam niekint, neapkęst ir teist
Nemylimą ir svetimą kiekvieną...
Kaip lengva kartais nieko neatleist
Ir žmoguje matyti tik blogį vieną.

Ramiai matuoti praeities mastu
Jo kuklią dieną ir tyriausią mintį...
Kaip lengva kartais nesijaust kalnu,
Būt kito sąžine ir jį kankinti...

Mes būnam baisūs savo teisumu
Akivaizdoj suklydusio ir menko
Ir nevadinam nusikaltimu,

Jam ties bedugnėm neištiesę rankos...
Kaip lengva kartais būt kurčiu, aklu
Ir abejingai eit savu keliu...

1976

NOSTALGIJA

Kai vakaro sutemos gaubia laukus,
Į mano gimtinės apleistus namus
Lyg šmėklos susirenka dienos...
Tik aš ten sugrįžti daugiau negaliu
Pro kryžių senelį vaikystės keliu,
Užlietu gelsvos mėnesienos.

Pavargusiai širdžiai nėra užmaršties
Ir niekas man rankos šiltos neišties,
Kai smaugia nostalgijos kilpa...
Tik liepos pražilę negrįžtančių lauks
Ir klaikiai pelėda vidurnakty šauks,
Raudos lyg mergaitė apvilta.

O debesys plauks kaip didžiuliai laivai,
Į šalį, kur amžiams išėjo tėvai
Ir išsivedė mano vaikystę.
Lyg balzganas rūkas per juodus laukus
Į mano gimtinės apleistus namus
Jų vėlės kas naktį sugrįžta.

1987

TAKAS NAMO

Senais takais per užpustytą mišką
Aš paskui savo ilgesį brendu.
Jau praeitis, palaidojusi viską,
Sukaustė širdį amžinu ledu.

Namo pareisiu – nesurasiu nieko,
Tik mažo paukščio pėdsakus sniege...
Kapų tyloj čia gedi senos liepos
Kažko brangaus su manimi drauge.

Prie kelio vienišas senukas kryžius
Kaip sąžinė nežino užmaršties, -
Sutiks, priglaus, į praeitį sugrįžus
Iš sapno juodo mano dabarties.

1978

JAUNYSTĖS UOSTE

(Abiturientams)

Supas uoste jaunystės sustoję
Baltaburiai svajonių laivai,
Nenurimstančias širdis vilioja
Tolimųjų krantų žiburiai.

Jūs išplauksit, jauni odisėjai,
Lydimi savo laimės žvaigždės.
Te palankūs pavasario vėjai
Jus gyvenimo jūroj lydės.

Bus nelengva, bus tolimas kelias,
Ne kasdien bus padangė giedra.
Gal ne kartą blaškys kaip valtėlę
Mažą širdį didžiulė audra.

Tyliai supasi uoste jaunystės
Baltaburiai svajonių laivai...
Te neleis jums kelionėį paklysti
Gimtųjų krantų švyturiai!

1980

MES JAU SENI...

(Klasės draugams)

Mes jau seni, tik ievos krantuose
Ties Vilkija kasmet baltai pražysta,
Lyg stebuklu, išlikus mummyse,
Prisiminimuose gyva jaunystė.

Mes jau seni, pavargę nuo naštos,
Kurią likimas kiekvienam uždėjo,
Dar kartais ieškom laimės nerastos
Gyvenime, kuris beveik praėjo.

Mes jau seni, ir daugelio nėra...
Tebus šviesus jų vardo atminimas.
Pagerbkim juos tylėjimu... ir tą,
Kas sekančio nešvęs susitikimo...

1988

REIKIA...

Ir žodį skaudžiausią, ir skriaudą nebylią
Reikia žmogui atleist, iki galo atleist...
Kad meilės vardan savo nuoskaudą gilią
Šypsniu nuoširdžiu vėl galėtum pakeist.

Te nuskęs užmarštin visos viltys apviltos
Ir mestas akmuo širdyje nejstrigs.
Tegul meilę kaip duoną ir šviežią, ir šiltą
Tavo rankos dalys kiekvienam, ką sutiks.

Kad gėrio vardan savo skriaudą didžiausią
Be išlygų meile mokėtum pakeist,
Reikia būti geru, gal silpnu, gal stipriausiu,
Gal tik atlaidžiu, kad galėtum atleist.

1976

IŠEINA VASARA

Prieš atsisveikinant parimo vasara
Tyliam sode prie tvenkinių žalių.
Skaidrus rasos lašelis tarsi ašara
Iš lėto rieda skruostais obuolių.

Kiek skaidriame spindėjime vidudienio
Spalvų ir melancholijos gilios,
O širdyje vėsa ankstyvo rudenio, -
Tiek ilgesio, erdvės ir tiek tylos...

Toli toli išeis Klausučių vasara,
Ją gervių klyksmas vieškeliu lydės...
Su ja išeisiu aš, nubraukus ašarą,
Draugams palikus kibirkštį širdies.

1980

RUDUO

Kol saulėtų rudens dienų
Man spindulys pro langą švies,
Šypsodamasi dalinu
Visiems po kibirkštį širdies.

Kažkam jaunystėj nemylėtam,
Kažkam lig šiol nepamirštam,
Kažkam nelauktam, netikėtam,
Minioj triukšmingoj sutiktam.

Ir gera, kad tiek daug erdvės
Širdy lyg rudenį laukuos,
Nėra vilties, nei nevilties
Tiktai voratinklių šilkuos

Beržų auksinis lapas virpa
Lyg miręs vasaros drugelis,
Kažkur tolumoje sutirpo
Į praeitį nubėgęs kelias...

Kiek saulėtų rudens dienų
Užges akimirkoj mirties...
Šypsodamasi dalinu
Visiems po kibirkštį širdies!

1982

SENELĖ

Ją kiekvienas gerai pažinojo:
Kažkada ten po kryžium palaukėj
Ji išleisdama sūnų žegnojo...
Tik sugrįžtant namo nesulaukė...

Ant jos rankų, ant veido raukšlėto
Metų pėdsakai matėsi gilūs...

Tirpo žvakė vaškinė iš lėto,
Blaškės gryčioj šešėliai nebylūs...

Atsidusus ji tyliai užmigo
Amžinai nuo kelionės sunkios...
Ir žiema abejingai užsnigo
Kuklų pėdsaką žemės takuos.

Nežinia, ar svajotame rojuj
Jos užgesus gyvybė nubudo?
Čia tik vėjo vargonai jai grojo
Gedulingąjį Bacho preliudą...

1962

AŠ NORĖČIAU...

Aš norėčiau slaugyt nepagydomą, silpną ligonį,
Nesumerkus akių prie jo lovos budėt per naktis,
Kad sunkioj valandoj besibaigiančios žemės kelionės
Už gyvybę anksčiau jo širdy neužgestų viltis...

Aš norėčiau kaitroj ištroškusį paukštį pagirdyt,
Į alkaną stepę nukristi gyvybės lietum
Ir uolai bedvasei įdėt savo degančią širdį,
Kad iš šalto akmens ji atgimusi taptų žmogum.

Juk žemėj visų keliai ir likimai skirtingi
Ir kančios – ne po lygiai visiems.
Šiam pasauly galbūt mes tik tiek reikalingi,
Kiek mes reikalingi kitiems.

1988

NEIŠSIŪSTAS LAIŠKAS

Aš tau rašau kaip dukteriai, kaip sesei,
Kurių nebuvo maname pasauly...

Aš tau rašau, nes niekada nerasiu
Tikresnio draugo ir žmogaus po saule,
Kaip tu, kuri viena mane suprasi.

Tu – tolima kaip mano jaunos dienos,
Ir artima kaip jų prisiminimas...
Po rudenio dangum nuliūdusios ražienos
Lyg vienišo žmogaus niūrus likimas.
Mes, rodosi, pasauly likom vienos...

Vidurnaktis. Užmigo mano sodas.
Nuo kūdros padvelkė drėgna vėsa.
Ir beldžiasi langan alyvų šakos juodos,
Širdin iš lėto įslenka tamsa
Ir sielvartas, kuriam nėra paguodos...

Nėra žmonių – tiktai kapai vieni,
Nuo metų darganų jau pažaliavę kryžiai.
Iš nuotraukų veidai savi ir svetimi
Man žvelgia į akis, lyg būtų jie sugrįžę
Iš nebūties pabūt su manimi.

Aš tau linkiu kaip draugei niekada
Nesužinoti, kas yra vienatvė,
Kai nevilties begarsė tuštuma
Šešėliu vejas begalinėm gatvėm,
Kai netiki, kad ryt išauš diena...

Kada ruduo paniuręs aplankys
Svečiu nelaukiamu ir tavo sodą,
Kada kaip aš regėsiu prieš akis
Artėjant nebūties bedugnę juodą,
Ar žodį šiltą kas bepasakys?

Atleisk tu man, jei mano mintys juodos
Šešėliu šaltu tau įslinks širdin,
Šią naktį man norėjos ne paguodos,
Tik mintimis pabūti su tavim,
Pasiklausyt, kaip ošia senas sodas...

Draugai, draugai... kaip skaudžiai jie apgavo
Ir nesugrįžo pasakyt „atleisk“...
Gal veltui aš apraudu kaltę savo,
Kai nieko nebegalima pakeist,
Tikėdama visiems, kas man melavo.

O kurgi laimė, kur ir man žadėta
Jau vien dėl to, kad užgimiau žmogum?
Praplaukia metai pro mane iš lėto
Tarytum debesys rudens dangum,
Uždegdami vidudienį saulėtą...

Neapkenčiu minutėm nevilties
Savo lig šiol rusenančios gyvybės,
Kad neturiu rytojū ateities,
O žemėje sau vietos nei ramybės...
Tik kažkodėl vis vien bijau mirties...

Aš nežinau, kur baigsis mano kelias,
Ar bus speiguota, ar karšta diena?
Bet kada nors vėjuotą naktį spalio
Tu prisimink akimircai mane –
Pamestinukę – „Velnio dukrą“ – Valę...

1980

LIETUVAI

Vandens gurkšnelį tavo ežerų
Į vyno jūras niekad nemainyčiau...
Ir, rodosi, ne vandenį geriu,
O medų kvepiantį laukinių bičių.

Ledinio vėjo bučinius galiu iškęst,
Ir kraujas nesustings į gruodą:
Ne didžią naštą į mažas rankas,
O pienės pūką, rodosi, paduodi.

Ne gėda man, jei kartais per mažai
Ugnim paliedavau jaunystės žiedus,
Bet jeigu neatsiliepiu, kai atsiliept prašei,
Prieš tavo akmenį kiekvieną – gėda...

O Lietuva, su jūromis linų
Ir didvyrių kapais be chrizantemų,
Atrodo, ne per akmenis, o per žvaigždes einu
Ir šitos žvaigždės prašosi poemų.

1950

MELIORACIJA

Sode poškėjo kirviai, medžiai krito,
Prie namo šuo lyg prieš nelaimę staugė...
Ir, rodės, tą pavasarinį rytą,
Jog ten kažkas už kluono žmones šaudė...

Kažkur nuskrido paukščiai išbaidyti,
Palikę jaukią šilumą lizdų,
Tarytum žmonės prievarta išvyti
Iš savo vienintelių namų.

Užars tėvų trobelę šimtmetinę
Su gluosniais pakelės ir kryžiumi senu...
Ar galima bus pavadint tėvyne
Tą dykumą, kurioj nėra namų?

Ir tvyros lig akiračio laukai beribiai,
O žemėj bus tiek daug nykios erdvės,
Tik senoje lietuviškoj sodyboj
Jau niekad obelys gegužy nežydės...

Visais laikais, žmogau, tau buvo maža
Šiame pasauly vietos ir naudos.
Už nuniokotą tėviškės peizažą
Lai tau ramybės sąžinė neduos!

1967

KARALGIRO KRYŽUS

Ten prie Karalgirio miškų,
Rūsčioj ramybėje laukų
Medinis kryžius rymo...
Vienam iš tūkstančių aukų
Raudono teroro laikų
Graudžiam prisiminimui.

Čia rudenį anais laikais,
Tada dar būdami vaikais,
Lig šiolei žmonės mena,
Kaip pamiškėj akla kulka
Ateivio kruvina ranka
Pakirto partizaną.

Garavo kruvina žolė,
O nulaužta laukų gėlė
Čia pat iš lėto vyto...
Ir buvo kaime neramu, -
Tą naktį kaukė prie namų
Šunelis iki ryto.

Taip tris naktis ir tris dienas,
Atmetęs į šalis rankas,
Išblyškęs jis gulėjo.
Galbūt akimirkoj mirties
Jis savo sūnų prie širdies
Dar kart priglaust norėjo...

Lyg vėjo užpūsta liepsna
Troškimų ir vilčių pilna
Širdis nustojo plakus, -
Taip begalinėje erdvėj
Užgęsta krintanti žvaigždė,
Palikus šviesų taką.

MANO TĒVIŠKĒ

O tēviške, tēviške mano,
Su gluosniais prie kūdros senos,
Švieti tu vidurdienj spalio
Nuo klevų purpurinės liepsnos.

Parymosiu prie ažuolo seno
Kaip ant motinos kapo viena.
Čia prabėgo gyvenimas mano
Lyg trumpa rudenėlio diena.

Čia ant mano vaikystės takelio
Čeža lapai pakąsti šalnos.
Leisk sušilt man vidurdienj spalio
Nuo klevų purpurinės liepsnos.

1982

VASAROS DIENA

Giedra, tyli, alsuojanti kaitra,
Diena, pakvipus liepų medumi,
O naktį vogčiomis atslinks audra,
Liepsnos žaibai grėsminga ugnimi.

Kažkur sode sulaužys klevą seną,
Nupurtys obelis, žalius lapus.
Sodrus lietus prapliups į sausą žemę
Ir drumzlini upeliai griaus krantus.

O juodasparnių debesų būriai
Apglėbs akiratį, nušluos žvaigždes...
Toli pirkelių ramūs žiburiai
Tarytum žvakės vėjyje užges.

Su vėjo ūžesiu susimaišys daina,
Nuskris žaibų apjuostu dangumi...
Ir liks širdy giedra, tyli daina,
Pakvipus saulėj liepų medumi.

1960

ŽIRGINIAI

Pražydo prie upės gelsvi žirginiai,
Žibuoklės pramerkė akis.
Aš jau nieko nelaukiau, bet tu atėjai.
Tada, kai pražydo gelsvi žirginiai,
Kažko sunerimo širdis.

Vėl naktys bemiegės, neramūs sapnai
Ir mirganti saulėj diena...
Nors pavasaris mano praėjo seniai,
Bet žydi prie upės gelsvi žirginiai
Ir tu atėjai kaip daina.

1976

NEIŠEIK...

Neišeik, pabūki, kol žydės alyvos,
Kol gimtinės liepoj dar kalens gandrai.
Greit praeis gegužis ir ruduo ankstyvas
Suliepsnos šermukšnio uogom po langais.

Neišeik, pabūki, kol sode gegužis,
Kol kaitrus birželis žemuogėm prisirps.
Greit širdis, kaip laimės veidrodis sudužęs,
Pilko kelio smėlin šukėmis pabirs.

Paniūniuokim dviese seną, liūdną dainą,
Dūzgiant sodo bitėms žieduose gėlių.
Atstumta, išvyta meilė juk išeina
Ir atgal sugrįžti jau naras kelių...

Neišeik, pabūki, kol svajonės gyvos
Dar užmigt neleidžia vakarais ilgai.
Greit praeis jaunystė ir ruduo ankstyvas
Suliepsnos šermukšnio uogom po langais.

1978

PAVASARINIAI VĖJAI

Kiek daug šviesių prisiminimų
Atpūs šilti balandžio vėjai.
Ir vėl kvepės drėgni arimai
Pavasariais, kurie praėjo...

O pilko vyturio varpelis
Linksmi skambės virš lauko pliko.
Ir šauks į tolį baltas kelias.
Ten, kur kažkas brangiausio liko.

Vėl žirginiai gelsvi prie upės
Kažkam žydės lyg pirmą kartą,
Ir vėl širdis išgirs, kaip lūpos
Kartoja tyliai mielą vardą.

O baltas kelias šauks mus vėliai
Šalin šviesių prisiminimų...
Šilti pavasariniai vėjai
Kvepės gaivia drėgme arimų...

1980

NEŽINIA

(Sonetas)

Kaip kartais giedrą vasaros vidudienį
Uždengia saulę debesys juodi,
Ir čežantis lietus už lango mena rudenį
Lyg šermenų melodija graudi...

Taip aš tada beprasmiškai klajojau
Ilgai tuščiam šventoriuje viena.
Ilgai tavęs kaip laimės čia ieškojau,
Visus takus užklojo nežinia...

Kur tu? Tik tavo pėdsakai nebylūs,
Kaip šie granito antkapiai šalti,
Aš juos jaučiau širdy kaip skausmą gilų.

Jų neįstengs palaidot užmaršty
Gyvenimas, dienų kely pražilęs.
Kur beišeitumei, paliksi man arti...

1961

VAKARAS

(Sonetas)

Vėlyvas vakaras. Paparčiuose rasa.
Čia po lietaus sakais pušaičių kvepia.
Begarsiais žingsniais sėlina tamsa
Ir nuo piktų akių mūs laimę slepia.

O slėny – Nemunas lyg veidrodis ramus,
Auksiniai žiburiai ir kelias juodas...
Ir plaukia kaip daina gyvenimas pro mus,
O mes vieni visam pasauly, rodos.

Neklausinėk, kas man tavy brangu,
Su kuo tave palyginti galėčiau...
Iš buvusių ir būsimų draugų

Tik tavo vardo nepamiršt norėčiau
Žinau, kiek daug likimui aš skolinga –
Vis vien: „sustok, akimirka žavinga!“

1965

NEMIGO NAKTIS

Viršūnėj klevo supasi delčia
Ir sidabru už lango žėri sniegas.
Kiekvienas mes su nuosava kančia
Lig vėlumos tylėdami nemiegam.

Ir žinome abu, kad dar yra žmogus,
Kuris kaip mes dabar užmigt negali...
O virš visų trijų tas pats dangus,
Tiktai kiekvieno - atskira žvaigždėlė...

Mes laukiam ryto su tylia kančia,
Ir, pasiilgę laimės, neužmiegam.
Už juodo šilo leidžiasi delčia
Ir po langais baltuoja kovo sniegas...

1985

GIMTADIENIS

Šiandieną rudenio dangus toks šviesiai mėlynas
Ir saulės šypsena tokia šilta.
Ir, rodos, sveikina darželio visos gėlės
Mane su mano rudenio švente.

Ir stoviu aš tarp tūkstančių jurginų
Savoj gimtinėj, kaimo vidury,
Ir šypsos man šios gėlės paskutinės,
Ir guodžia širdį kaip draugai geri...

Tik trūksta man gėlės nors paprastos,
Tava ranka šiandieną nuskintos...

1987

RUDENIO TANGO

Melsvas vakaras žvelgia pro langą,
Senas ąžuolas vėjyje gaudžia.
Tu paskambink man rudenio tango
Ar kitokią melodiją graudžią.

Aš žinau, kad gegužis laukuos
Greit pribers margaspalvių žiedų, -
Ne pavasario šiandien ilgiuos,
O tavęs, tavo rankų švelnių...

Mėlynai dažo vakaras langus,
Dega žvaigždės sidabro ugnim...
Tu paskambink man rudenio tango
Ir pabūk... pasilik su manim.

1954

SPALIO SNAIGĖS

Į plaukus leidžias pirmos spalio snaigės
Ir vėjas rauda vasarų alėjoj...
Jau baigiasi gyvenimas, jau baigias,
O mes lig šiol viens kito nemylėjom.

Kažkur nebūtyje užgęsta žaros
Vilties, laukimo ir kančios dienų.
Ir nebemokam prisimint, kas gera,
Tik draskom žaizdą nuoskaudų senų...

Jau neištirps plaukuos mums spalio snaigės,
Nors grįš vėl vasara ir sužaliuos alėjos...
Jau baigiasi gyvenimas, jau baigias,
O mes tiek daug, tiek daug ko nesuspėjom...

1989

VĒJAS IR NAKTIS

Šukuoja, taršo klajūnas vėjas
Tamsias, palaidas nakties kasas.
Atgal negrįšiu, kelin išėjus,
Nors šalnos kojas nugels basas.

Numirę lapai alėjoj šoka,
Į kūdrą laša ugnis žvaigždžių.
Išbarstė vėjas, surinkt nemoka
Nakties karolių, kaip aš minčių.

Ir jei negrįžčiau, kelin išėjus,
Kada lyg žvakė užges viltis.
Te mano dainą nuneš tau vėjas
Ir tamsiaplaukė rudens naktis.

1961

NERINGA

Jau užpustyta Neringa
Ir mūsų pėdos kranto smėly,
Tik supa tolumoj banga
Mažytį laivo žiburėlį.

Kur mūsų svajos, kur sapnai,
Rugpjūčio svajos, mus apvylę?
Čia jūra spalyje juoda,
Pušelės vienuoj pražilę.

Per naktį švyturį pūga
Tarytum skausmas širdį puola.
Ir veltui tiesia Neringa
Pušų rankas į Šiaurės molą...

1978

AŠ IEŠKOJAU...

Aš ieškojau ilgai, rodos, vieno tavęs
Minioje apgaulingų draugų.
Tave vieną šaukiau aš naktis ir dienas
Tarsi laimę kukliu, bet gražiausiu vardu.

Aš ieškojau tavęs naktyje rudenu
Lyg paklydęs keleivis ugnelės lange.
Aš ieškojau tavęs tarp šviesiausių dienų,
Kada siautė sode balta vyšnių pūga.

Aš ieškojau tavęs kaip vilties nevilty,
Kaip beprasmiam džiaugsme valandėlės rimties
Ir rytojui pikam, ir šviesioj praeity,
Kaip gyvybės, kuri nepažįsta mirties.

Aš ieškojau tavęs... ir rugpjūty šiltam
Sužibai lyg žvaigždėlė šviesi
Maname kelyje – ir galbūt vien tik tam,
Kad žinočiau, jog žemėj esi...

1960

AŠ BŪSIU...

Aš būsiu tavųjų namų laipteliu,
Žvyro sauja šventoriaus take ...
Pavirsiu į dūmus melsvus smilkalų,
Aš tau degsiu altorių žvake.

Žibintu aš tau būsiu ties gatvės kampu
Ir šešėliu tavuoju drauge.
Nukrisiu po kojų geltonu lapu,
Tau ant veido ištirpsiu snaige.

Aš perplėšiu debesio juodąją dangą,
Jei iš miego nubustum nakčia,
Ir tau į akis pažiūrėsiu pro langą
Sidabrinio mėnulio delčia.

O, grįžęs namo, tu surasi mane
Kambary, kaip bebūtų vėlu,
Aš būsiu šaltinio vandens stikline,
Brevijoriaus senu viršeliu.

Aš būsiu visur, nes tavajam kely
Mano rytdieną slepia lemtis.
Manęs neapkęsk, bet pamiršt negali,
Aš – slapčiausioji tavo mintis.

1962

PRADŽIA PABAIGOS

(Pagal K. Simonovą)

Jei mylėjai tvirtai, atsisakęs svarstyti, ar verta?

Išsiskyres ilgam, ją mokėdavai jausti arti...

Ten – pradžia pabaigos, kai, dienoraštį seną atvertęs,

Stengies atvaizdą mielą atkurti savo atminty.

Laimė prašo tylos, laimei viskas be klausimų aišku,

Kai be žodžių skambių patikėjai žmogaus širdimi.

Ten – pradžia pabaigos, kai, parimęs ties užbaigtu laišku,

Jį išsiųsti ar ne, skausmingai dvejoti imi...

Ten – pradžia pabaigos, kai besikalbant žodžių pristinga,

Kai kelionėj bendroj diena lyg vienatvėj ilga...

Kai skaudi praeitis tau staiga pasirodo juokinga,

Ten – pradžia pabaigos... o tiksliau – jau pati pabaiga.

1977

DIENORAŠČIO LAPAI

Už lango šlama vėjas ir lietus,
O ten namuos prie židinio jauku...
Aš vėl sklaidau dienoraščio lapus
Ir blaško sielvartas širdy atminimus,
Vėl tarsi vaikas praeities verkiu...

Ir bunda vėl tos naktys be žvaigždžių
Many, o dabartis man lieka svetima.
Klampiuoju šunkeliu aptemusių laukų
Keleiviu varganu į pirkį sugrįžtu...
Vėl žvilgsny ašaros ir lūpose malda.

Ir vėliai aš verkiu, meldžiuosi ir dainuoju...
Tačiau šalin viltis ir meilė, ir daina.
Žinau, žiauri lemtis masina ir vilioja,
Kad vėl nauja kančia lydėtų man rytojų,
Žvaigždėtas sapne vasarų, šalin, palik mane.

Palik mane laukuos audringą naktį lyjant,
Ar gatvėj purvinoj gyvenimo klaidaus,
Palik mane geriau šiandieną nevilty,
Tegęsta lūkesčių šventa ugnis many,
Negu paliktum ryt, paliksi juk, - žinau...

1947

VAKARAS ŠVENTYKLOJE

Šventykloj ištuštėjusioj – tylu,
Pasieniais klūpo vakaro šešėliai.
Ir, rodos, skleidžia kvapą smilkalų
Altoriuos rymančios išblyškę gėlės.

Sargyboje Valdovo nebylaus
Rausva ugnelė amžinoji virpa.
O kiek maldų, kiek sielvarto gilaus
Šioje didingoje tyloj sutirpo...

Šj vėlų vakarą pabūti noriu
Su savo mintimis viena čionai
Vėsiam šešėlyje senų altorių...

Ir tiesia man rankas medinis kryžius,
Lyg būčiau vėlei praeitin sugrįžus...

1961

PASIILGAU...

Man pabodo seniai triukšmingos gyvenimo gatvės,
Kur klasta ir garbė puikuoja rūbais brangiais,
Pasiilgau tylos, kuklios ir svajingos vienatvės,
Pasiilgau žmonių pamirštų, nemylėtų kadais...

Man pabodo minia, kuri perka, parduoda ir maino.
Nepatyrusi skausmo, nejautusi laimės tikros.
Pasiilgau dienos ir meilės, kuri nepraeina,
Pasiilgau draugystės, kaip ašaros lašas tyros....

1985

ŽMOGAUS VIENATVĖ

Kažkur minioj triukšmingų miestų gatvėm,
Neoninių žibintų apšviesta,
Paniurus klaidžioja žmogaus vienatvė,
Palinkusi po sielvarto našta.

Ko laukia ji, ką susitikti trokšta,
Sustojusi po laikrodžiu senu?
Vidurnakty prabilęs varpas bokšte
Išsklaido vėl iliuzijas sapnų...

Kur ją kaip neregį nuves likimo gatvė
Juodos bedugnės byrančiu krantu?
O gal visų gyvenimas – vienatvė,
Tik linksmos kaukės ant niūrių veidų?

1990

LAIMĖS PASLAPTIS

(Sonetas)

Gal gyventi – didžiausia kvailystė,
Bet manęs nevilioja mirtis.
Ir neleidžia pavargt nei paklysti
Mano laimės šventa paslaptis.

Nesvarbu, jeigu rankos pajuosta
Ir jei duonos pritrūksta dažnai...
Kas atspėtų, kodėl nepabosta
Su gyvenimu grumtis nūnai?

Kviečia poilsio vasaros dieną
Geraširdė rasota naktis.
Ir be tako per dygią rugieną

Mane veda varginga butis,
O širdy lyg balta mėnesiena
Šviečia laimės šventa paslaptis...

1962

VELNIO DUKRA

(Pagal pasaką)

Ši baladė tikrovei keistai artima: Žemėj Velnias gyveno kadais su šeima.

Nežinia, kaip seniai jis jau buvo našlys, Atminimui žmonos liko dukterys trys.

Dar ketvirtą turėjo slapta nuo žmonių, (Nešventų pasitaiko, deja, ir Velnių).

Taigi buvo kitoms ji sesuo netikra, Toji Laumės gražuolės ir Velnio dukra.

Daug dienų, gal daug metų praėjo, kažin, Velnio dukros vis augo, vis ėjo gražyn...

Tiktai tėvas paliego ir nutarė kartą: „Dukras man už vyrų išleisti jau verta!“

Ir pačią vyriausią pakvietęs į rūmą, Jai tarė: „Tau kraičiui skiriu Išdidumą!“

O vyrą įžymų ir gražų išrinko – Vyriausioji tapo žmona karininko.

Antrosios jaunikis – turtingas pirklys, Besaikis godumas – jos kraičio dalis.

Trečiajai – poetą akių mėlynų, Ir įteikė Nerimą jiems dovanų.

Išgirdusi tai ir duktė ketvirta Išdrįso ateit, nors nebuvo kviesta...

„Tau neskirsiu dalies!“ – tarė Velnias piktai, - „Teks tau vyrą taip pat susirasti pačiai,

Tave motina šaukdavo meilės daina, Tad keliauk be turtų per pasaulį viena...!“

Atsiduso duktė ir nuleido akis... Tą akimirką apgaubė žemę naktis.

Netgi tėvui pačiam pasidarė gūdu... Ir tada pavadino ją Meilės vardu!

Taip keliauja jinai nuo tada per pasaulį, Neša žemei pavasarius, žiedus ir saulę,

Galingesnė už mirtį, per amžius jauna, Ją supranta be žodžių širdis kiekviena.

Jos kerintis žvilgsnis lyg jūra gili, Ją kartą išvydęs, pamiršt negali.

Ją matysi tamsiais ar auksiniais plaukais, Šypsena jos tau žemę ir dangų pakeis,

Ir ilgėsies tu jos, neužmigęs nakčia, Abejonių ugnim degins sielą kančia...

Vieną švelniai ji guos, kitą žiauriai kankins, Ir kiekvienas vardu ją kitokiu vadins!

Ji ateis kaip audra ar už sapną tyliau, Ją mums lemta pažinti anksti ar vėliau...

Jei išdrįstų kas nors likti jai abejingu, Tas gyvenimą visą paliks nelaimingu...

Ji ateis šaukiama, ir nelaukta visai... Neveltui meile mums siuntė velnias patsai!

1961

Kur ramybė, tenai liūdesys...
Vos grįžau iš kraštų tolimų,
Vėl kelionių naujų ilgesys
Išviliojo mane iš namų.

Išlydėjo mane nežinia,
Pasitiko - niūri paslaptis.
Ir nauja, negirdėta daina
Šaukė širdį neramią lemtis.

Ir sapnuojasi man nuo tada
Garbanėlės vijoklių žalių,
Kur akacija rymo balta
Po langais ties mažu suoleliu...

Apsisupus rūku rytiniu,
Mintimis čia kasdien pareinu...

1962

PAVYDAS

(Sonetas)

O kaip seniai pavydžiu aš visiems,
Kurie tave kasdien matyti gali:
Draugams, kaimynams, gatvėj sutiktiems, -
Net vieškeliui, vingiuojančiam pro šalį...

Tavęs pavydžiu vėjui ir laukams,
Ir saulei, kylančiai į žydrą dangų,
Prie tavo namo žaidžiantiems vaikams,
Aguonai, žydinčiai po tavo langu.

Pavydžiu, tiems, kurių nepamiršti,
Kuriems, kaip man esi tu reikalingas...
Net dienai tai, kur liko praeity,
Kada su manimi buvai laimingas.

Tik tam širdis mana nepavydėtų,
Jei kas labiau nei aš tave mylėtų...

1965

TU APLANKYK MANE

Tu aplankyk mane manos vaikystės soduos,
Kai liepos prie namų šlamės tyliam vidudieny
Taip stinga man Tavęs, Tavo paguodos,
Tu aplankyk mane, kaip lanko saulė rudenį.

Tu aplankyk mane lengvu šešėliu baltu
Išplaukusi iš rūko Lazduonos...
Ateina vakaras. Čia taip nyku ir šalta
Seniai nebekūrenamuos namuos.

Kaip mirus motina vidurnaktyj aplanko
Našlaitį mažą šviesiame sapne –
Ilgiosi šilumos švelniausių žemėj rankų
Vienatvės šaltyje. Tu aplankyk mane.

1981

SPALIO SNAIGĖS

Į plaukus leidžias pirmos spalio snaigės
Ir vėjas rauda vasarų alėjoj...
Jau baigiasi gyvenimas, jau baigias,
O mes lig šiol viens kito nemylėjom.

Kažkur nebūtyje užgęsta žaros
Vilties, laukimo ir kančios dienų.
Ir nebemokam prisimint, kas gera,
Tik draskom žaizdą nuoskaudų senų...

Jau neištirps plaukuos mums spalio snaigės,
Nors grįš vėl vasara ir sužaliuos alėjos...
Jau baigiasi gyvenimas, jau baigias,
O mes tiek daug, tiek daug ko nesuspėjom...

1989

VĒJAS IR NAKTIS

Šukuoja, taršo klajūnas vėjas
Tamsias, palaidas nakties kasas.
Atgal negrįšiu, kelin išėjus,
Nors šalnos kojas nugels basas.

Numirę lapai alėjoj šoka,
Į kūdrą laša ugnis žvaigždžių.
Išbarstė vėjas, surinkt nemoka
Nakties karolių, kaip aš minčių.

Ir jei negrįžčiau, kelin išėjus,
Kada lyg žvakė užges viltis.
Te mano dainą nuneš tau vėjas
Ir tamsiaplaukė rudens naktis.

1961

NERINGA

Jau užpustyta Neringa
Ir mūsų pėdos kranto smėly,
Tik supa tolumoj banga
Mažytį laivo žiburėlį.

Kur mūsų svajos, kur sapnai,
Rugpjūčio svajos, mus apvylę?
Čia jūra spalyje juoda,
Pušelės vienuoj pražilę.

Per naktį švyturį pūga
Tarytum skausmas širdį puola.
Ir veltui tiesia Neringa
Pušų rankas į Šiaurės molą...

1978

AŠ IEŠKOJAU...

Aš ieškojau ilgai, rodos, vieno tavęs
Minioje apgaulingų draugų.
Tave vieną šaukiau aš naktis ir dienas
Tarsi laimę kukliu, bet gražiausiu vardu.

Aš ieškojau tavęs naktyje rudenu
Lyg paklydęs keleivis ugnelės lange.
Aš ieškojau tavęs tarp šviesiausių dienų,
Kada siautė sode balta vyšnių pūga.

Aš ieškojau tavęs kaip vilties nevilty,
Kaip beprasmiam džiaugsme valandėlės rimties
Ir rytojui pikam, ir šviesioj praeity,
Kaip gyvybės, kuri nepažįsta mirties.

Aš ieškojau tavęs... ir rugpjūty šiltam
Sužibai lyg žvaigždėlė šviesi
Maname kelyje – ir galbūt vien tik tam,
Kad žinočiau, jog žemėj esi...

1960

AŠ BŪSIU...

Aš būsiu tavųjų namų laipteliu,
Žvyro sauja šventoriaus take ...
Pavirsiu į dūmus melsvus smilkalų,
Aš tau degsiu altorių žvake.

Žibintu aš tau būsiu ties gatvės kampu
Ir šešėliu tavuoju drauge.
Nukrisiu po kojų geltonu lapu,
Tau ant veido ištirpsiu snaige.

Aš perplėšiu debesio juodąją dangą,
Jei iš miego nubustum nakčia,
Ir tau į akis pažiūrėsiu pro langą
Sidabrinio mėnulio delčia.

O, grįžęs namo, tu surasi mane
Kambary, kaip bebūtų vėlu,
Aš būsiu šaltinio vandens stikline,
Brevijoriaus senu viršeliu.

Aš būsiu visur, nes tavajam kely
Mano rytdieną slepia lemtis.
Manęs neapkęsk, bet pamiršt negali,
Aš – slapčiausioji tavo mintis.

1962

PRADŽIA PABAIGOS

(Pagal K. Simonovą)

Jei mylėjai tvirtai, atsisakęs svarstyti, ar verta?

Išsiskyres ilgam, ją mokėdavai jausti arti...

Ten – pradžia pabaigos, kai, dienoraštį seną atvertęs,

Stengies atvaizdą mielą atkurti savo atminty.

Laimė prašo tylos, laimei viskas be klausimų aišku,

Kai be žodžių skambių patikėjai žmogaus širdimi.

Ten – pradžia pabaigos, kai, parimęs ties užbaigtu laišku,

Jį išsiųsti ar ne, skausmingai dvejoti imi...

Ten – pradžia pabaigos, kai besikalbant žodžių pristinga,

Kai kelionėj bendroj diena lyg vienatvėj ilga...

Kai skaudi praeitis tau staiga pasirodo juokinga,

Ten – pradžia pabaigos... o tiksliau – jau pati pabaiga.

1977

DIENORAŠČIO LAPAI

Už lango šlama vėjas ir lietus,
O ten namuos prie židinio jauku...
Aš vėl sklaidau dienoraščio lapus
Ir blaško sielvartas širdy atminimus,
Vėl tarsi vaikas praeities verkiu...

Ir bunda vėl tos naktys be žvaigždžių
Many, o dabartis man lieka svetima.
Klampiuoju šunkeliu aptemusių laukų
Keleiviu varganu į pirkį sugrįžtu...
Vėl žvilgsny ašaros ir lūpose malda.

Ir vėliai aš verkiu, meldžiuosi ir dainuoju...
Tačiau šalin viltis ir meilė, ir daina.
Žinau, žiauri lemtis masina ir vilioja,
Kad vėl nauja kančia lydėtų man rytojų,
Žvaigždėtas sapne vasarų, šalin, palik mane.

Palik mane laukuos audringą naktį lyjant,
Ar gatvėj purvinoj gyvenimo klaidaus,
Palik mane geriau šiandieną nevilty,
Tegęsta lūkesčių šventa ugnis many,
Negu paliktum ryt, paliksi juk, - žinau...

1947

VAKARAS ŠVENTYKLOJE

Šventykloj ištuštėjusioj – tylu,
Pasieniais klūpo vakaro šešėliai.
Ir, rodos, skleidžia kvapą smilkalų
Altoriuos rymančios išblyškę gėlės.

Sargyboje Valdovo nebylaus
Rausva ugnelė amžinoji virpa.
O kiek maldų, kiek sielvarto gilaus
Šioje didingoje tyloj sutirpo...

Šj vėlų vakarą pabūti noriu
Su savo mintimis viena čionai
Vėsiam šešėlyje senų altorių...

Ir tiesia man rankas medinis kryžius,
Lyg būčiau vėlei praeitin sugrįžus...

1961

PASIILGAU...

Man pabodo seniai triukšmingos gyvenimo gatvės,
Kur klasta ir garbė puikuoja rūbais brangiais,
Pasiilgau tylos, kuklios ir svajingos vienatvės,
Pasiilgau žmonių pamirštų, nemylėtų kadais...

Man pabodo minia, kuri perka, parduoda ir maino.
Nepatyrusi skausmo, nejautusi laimės tikros.
Pasiilgau dienos ir meilės, kuri nepraeina,
Pasiilgau draugystės, kaip ašaros lašas tyros....

1985

ŽMOGAUS VIENATVĖ

Kažkur minioj triukšmingų miestų gatvėm,
Neoninių žibintų apšviesta,
Paniurus klaidžioja žmogaus vienatvė,
Palinkusi po sielvarto našta.

Ko laukia ji, ką susitikti trokšta,
Sustojusi po laikrodžiu senu?
Vidurnakty prabilęs varpas bokšte
Išsklaido vėl iliuzijas sapnų...

Kur ją kaip neregį nuves likimo gatvė
Juodos bedugnės byrančiu krantu?
O gal visų gyvenimas – vienatvė,
Tik linksmos kaukės ant niūrių veidų?

1990

LAIMĖS PASLAPTIS

(Sonetas)

Gal gyventi – didžiausia kvailystė,
Bet manęs nevilioja mirtis.
Ir neleidžia pavargt nei paklysti
Mano laimės šventa paslaptis.

Nesvarbu, jeigu rankos pajuosta
Ir jei duonos pritrūksta dažnai...
Kas atspėtų, kodėl nepabosta
Su gyvenimu grumtis nūnai?

Kviečia poilsio vasaros dieną
Geraširdė rasota naktis.
Ir be tako per dygią rugieną

Mane veda varginga butis,
O širdy lyg balta mėnesiena
Šviečia laimės šventa paslaptis...

1962

VELNIO DUKRA

(Pagal pasaką)

Ši baladė tikrovei keistai artima: Žemėj Velnias gyveno kadais su šeima.

Nežinia, kaip seniai jis jau buvo našlys, Atminimui žmonos liko dukterys trys.

Dar ketvirtą turėjo slapta nuo žmonių, (Nešventų pasitaiko, deja, ir Velnių).

Taigi buvo kitoms ji sesuo netikra, Toji Laumės gražuolės ir Velnio dukra.

Daug dienų, gal daug metų praėjo, kažin, Velnio dukros vis augo, vis ėjo gražyn...

Tiktai tėvas paliego ir nutarė kartą: „Dukras man už vyrų išleisti jau verta!“

Ir pačią vyriausią pakvietęs į rūmą, Jai tarė: „Tau kraičiui skiriu Išdidumą!“

O vyrą įžymų ir gražų išrinko – Vyriausioji tapo žmona karininko.

Antrosios jaunikis – turtingas pirklys, Besaikis godumas – jos kraičio dalis.

Trečiajai – poetą akių mėlynų, Ir įteikė Nerimą jiems dovanų.

Išgirdusi tai ir duktė ketvirta Išdrįso ateit, nors nebuvo kviesta...

„Tau neskirsiu dalies!“ – tarė Velnias piktai, - „Teks tau vyrą taip pat susirasti pačiai,

Tave motina šaukdavo meilės daina, Tad keliauk be turtų per pasaulį viena...!“

Atsiduso duktė ir nuleido akis... Tą akimirką apgaubė žemę naktis.

Netgi tėvui pačiam pasidarė gūdu... Ir tada pavadino ją Meilės vardu!

Taip keliauja jinai nuo tada per pasaulį, Neša žemei pavasarius, žiedus ir saulę,

Galingesnė už mirtį, per amžius jauna, Ją supranta be žodžių širdis kiekviena.

Jos kerintis žvilgsnis lyg jūra gili, Ją kartą išvydęs, pamiršt negali.

Ją matysi tamsiais ar auksiniais plaukais, Šypsena jos tau žemę ir dangų pakeis,

Ir ilgėsies tu jos, neužmigęs nakčia, Abejonių ugnim degins sielą kančia...

Vieną švelniai ji guos, kitą žiauriai kankins, Ir kiekvienas vardu ją kitokiu vadins!

Ji ateis kaip audra ar už sapną tyliau, Ją mums lemta pažinti anksti ar vėliau...

Jei išdrįstų kas nors likti jai abejingu, Tas gyvenimą visą paliks nelaimingu...

Ji ateis šaukiama, ir nelaukta visai... Neveltui meile mums siuntė velnias patsai!

1961

Kur ramybė, tenai liūdesys...
Vos grįžau iš kraštų tolimų,
Vėl kelionių naujų ilgesys
Išviliojo mane iš namų.

Išlydėjo mane nežinia,
Pasitiko - niūri paslaptis.
Ir nauja, negirdėta daina
Šaukė širdį neramią lemtis.

Ir sapnuojasi man nuo tada
Garbanėlės vijoklių žalių,
Kur akacija rymo balta
Po langais ties mažu suoločiu...

Apsisupus rūku rytiniu,
Mintimis čia kasdien pareinu...

1962

PAVYDAS

(Sonetas)

O kaip seniai pavydžiu aš visiems,
Kurie tave kasdien matyti gali:
Draugams, kaimynams, gatvėj sutiktiems, -
Net vieškeliui, vingiuojančiam pro šalį...

Tavęs pavydžiu vėjui ir laukams,
Ir saulei, kylančiai į žydrą dangų,
Prie tavo namo žaidžiantiems vaikams,
Aguonai, žydinčiai po tavo langu.

Pavydžiu, tiems, kurių nepamiršti,
Kuriems, kaip man esi tu reikalingas...
Net dienai tai, kur liko praeity,
Kada su manimi buvai laimingas.

Tik tam širdis mana nepavydėtų,
Jei kas labiau nei aš tave mylėtų...

1965

TU APLANKYK MANE

Tu aplankyk mane manos vaikystės soduos,
Kai liepos prie namų šlamės tyliam vidudieny
Taip stinga man Tavęs, Tavo paguodos,
Tu aplankyk mane, kaip lanko saulė rudenį.

Tu aplankyk mane lengvu šešėliu baltu
Išplaukusi iš rūko Lazduonos...
Ateina vakaras. Čia taip nyku ir šalta
Seniai nebekūrenamuos namuos.

Kaip mirus motina vidurnaktyj aplanko
Našlaitį mažą šviesiame sapne –
Ilguosi šilumos švelniausių žemėjų rankų
Vienatvės šaltyje. Tu aplankyk mane.

1981

AŠ DAR PASĖDĖSIU...

Aš dar pasėdėsiu prie tvenkinio seno
Po tėviškės liepa.
O skrendančios dienos jau rudenį mano
Kaip gervės palieka.

Žiūrėsiu, kaip leidžias saulelė išblyškus
Į debesį juodą,
Klausysiuos, kaip vėjyje meldžiasi miškas
Ir gelstantis sodas.

Aš dar pasėdėsiu prie tvenkinio seno
Po tėviškės liepa.
O skrendančios gervės jau rudenį mano
Kaip dienos palieka...

1990

Mano kelias

Gimiau 1931 metų rugsėjį Palazduonio kaime, Kauno apskrityje, Marijos ir Liudviko Teišerskių šeimoje.

Čia, ant Lazduonos upelio kranto, po šimtametėm liepom ir ąžuolais, sename mediniame dvaro name prasidėjo mano gyvenimo ir kūrybos kelias. Vaikystėje ilgais žiemos vakarais mama skambindavo fortepijonu, skaitydavo man H.K.Anderseno pasakas. Jau pradinėje mokykloje patiko mokintis eilėraščių ir juos deklamuoti. Graži tėviškės gamta žavėjo mane visais metų laikais, o ypač rudenį, ir man labai norėjosi apie tai rašyti. Būdama 8 metų, išėjusi į kiemą, žiūrėjau kaip krinta seno kaštono lapai ir siūbuoja rudenio vėjyje šimtametės liepos. Tada mintyse gimė pirmasis primityvus ketureilis:

Nuvytę nukrito tie rudenio lapai,
Nunuogino žaliuosius laukus
Ir vien tik paliko tą juodąją žemę
Ir mūsų tuščius laukelius.

Vilkijos gimnazijos II klasėje įstojau į jaunesniųjų klasių literatų būrelį, kur skaitydavau savo kūrybos eiles apie gamtą. Vyresnėse klasėse rašiau vis daugiau ir daugiau, mano eilėraščiai būdavo sienlaikraščiuose. Baigusi gimnaziją išvažiavau į Klaipėdą, kur gavau darbą dėstyti lietuvių kalbą rusų mokykloje. Nauja aplinka ir savarankiškas gyvenimas įkvėpė man naujų kūrybinių minčių. Rašiau beveik kasdien, tik niekam to nerodydavau, tiesiog džiaugiausi tuo savo pomėgiu. Po metų įstojau į Vilniaus pedagoginį institutą, susipažinau su poetais, literatais, rašytojų sąjungos nariais. Į jaunųjų rašytojų sąjungą manęs nepriėmė, nes mano poezijos tematika buvo tam laikotarpiui netinkama. Bet tai tik dar labiau paskatino rašyti, kurti, nesitikint pripažinimo. Apie tai parašiau savo eilėraštyje „Mano eilės“

„Rašysiu aš, nors mano vardas niekad
Auksinėm raidėm rašomas nebus...“

1954 metais grįžau į savo gimtąjį kaimą, kurį laiką dirbau skaitykloje, dalyvavau literatūros vakaruose. Tuo laiku turėjau pakankamai laiko kūrybai, literatūrai. Po tėčio mirties likau viena su mažamečiu sūnumi ir senąja aukle. Darbas kolūkyje buvo nelengvas, bet tai buvo savotiškas universitetas, kuriame teko susidurti su įvairiais žmonėmis ir situacijomis.

Vėliau buvo pasiūlytas darbas Saulėtekio mokykloje, po to Čekiškėje, kur dirbau 15 metų mokytoja. 1970 m. baigiau Vilniaus universiteto filologijos fakultetą. Vėliau dar teko padirbti Klausučiuose ir Seredžiuje, Vilkijoje. Vilkijos profesinės mokyklos direktorius J.Laimutis pasiūlė paramą ir 1991 metais pasaulį išvydo pirmoji mano poezijos knygelė „Erškėčio žydėjimas“. Kauno mokytojų namuose buvo suruoštas mano pirmasis autorinis vakaras. Išėjusi į pensiją turėjau daug daugiau laiko ir dalyvavau daugybėje poezijos renginių, literatų vakaronių, išvykų.

MANO LAIMĖ

(Sonetas)

Nenoriu aš laimės ramios ir vienodos
Kaip vasaros upės tėkmė.
Ne lygūs keliai ir ne metai nuobodūs
Gyvenimo mano prasmė.

O ne, ne ramybėj – gyvenimo grožis,
Ne vien tiktai saulėj – šviesa
Pažvelki, kaip žavios išlaužytos rožės
Audroj nusiprausia rasa.

Jei mylėti tave man paskyrė likimas,
Neateik ir nebūki kartu...
Mano laimė – tai nerimas, skausmas, laukimas

Ir svajos bemiegių naktų,
Dvejonės – širdies amžinasis degimas,
Mano ašaros – posmai dainų nebaigių!

1962

Ką rytojus atneš ar atims ką – vis tiek,
Pamažu aš prie visko priprasiu...
O gyvenimas mano bus vertas tik tiek,
Kiek jame tavo meilės atrasiu...

Kaip norėtūsi man neturėt praeities,
Siekti laimės džiaugsmingai ir drąsiai,
Bet mano rytojus bus vertas tik tiek,
Kiek jame tavo gailesčio rasiu...

O kada, atkeliavus prie slenksčio mirties,
Tarsi žvakė sutirpus užgesiu,
Mano nueitas kelias bus vertas tik tiek,
Kiek jame tavo pėdsakų rasiu.

1963

GATVĒS ŽIBINTAS

Po vidurnakčio. Miestas nurimęs,
Pirmos snaigės ant grindinio krinta.
Tyliam skersgatvy tarsi laukimas
Rymo vienišas gatvės žibintas.

Tik praeivis, kažkur susivėlinęs,
Susigūžęs žingsniuoja namo,
O iš lėto jį seka šešėlis
Iš paskos tartum leisgyvis šuo.

Bėga mintys ir valandos bėga,
Iš miglos miesto bokštai išplaukia...
Kiek šią naktį kaip aš neužmiega
Ir, į tamsą žiūrėdami, laukia...

Ryto triukšmas pripildys gatves,
Nors negreit vėlų rudenį švinta,
Kaip viltis auštant rytui užges
Liūdnas, vienišas gatvės žibintas.

1989

VERKIA ŽMOGUS

Verkia žmogus iš gilaus, nepaguodžiamo skausmo,
Verkia tyliai be ašarų, degdamas vienas savy...
Ir sudūžta kažkas jo širdy nuo negirdimo šauksmo,
Ir pavirsta kažkas jo viduj pelenais kaip ugnį.

Verkia visi, ir kiekvieno nelaimė skirtinga,
Ir kiekvieno ji būna didžiausia, sunkiausia, sava.
Miršta žmogus, tik kančia kaip dvasia nemirtinga,
Sunaikinus gyvybę, kaip demonas lieka gyva.

Verkia žmogus, atėjęs kažko į pasaulį
Iš juodos nebūties, į kurią teks jam vėlei sugrįžt.
Verkia žmogus, sau neprašęs gyvybės nei saulės,
Nei laimingos žvaigždės, kuriai lemta sudegt ir nukrist...

1968

VĒLINĒS

Temsta. Baltos chrizantemų akys
Tartum iš kapų į mus sužiuro vėlės...
Vėjy degančios vaškinės žvakės
Liejasi geltonom ašarėlėm.

Kryžiai... Rankom susikibę kryžiai
Stovi ramūs mirusių sargyboj, -
Nieks pro šitą užtvarą namo negrįžo
Ir negrįš atgal iš amžinybės.

Stoviu ir klausaus: tai tiems, kurie užmigo,
Klevas groja vėlinių sonatą...
Ak, nutrauks kur nors ir mano stygą
Dideli gyvenimo verpetai.

Gal kur nors toli supiltas kapas
Degančia žaizda kažkam bus savas...
Tyliai groja paskutiniaisiais lapais
Liūdną vėlinių sonatą klevas...

1961

MAMAI

Aš žinau, mano mylima mama,
Manęs grįžtant nelauki namuos...
Seni topoliai REKVIEM šlama
Ties pakrypusiais kryžiais kapuos.

Pro šiuos medžio vartus įėjai
Čia smėlėtu taku kažkada...
Ir pakvipo egliniais sakais
Kapinių koplytėlė ankšta.

Ir į karstą paskui subildėjo
Sušalusi žemė dusliai...
Aš menu, kaip mes tyliai nuėjom,
Tave amžiams palikę čionai.

Bus ruduo, bus vėjuota ir šalta,
Blyški saulė į debesį leisis...
Skarele apsigobusi balta,
Tu manęs aplankyt neateisi.

Rymo kryžiai – šešėliai juodi,
Seni topoliai REKVIEM šlama...
Man paliksi kaip skausmas širdy
Tu gyva, mano mylima Mama!

1951

SAULĖLYDIS

(Skiriu Tėvui)

Tarsi laužas saulėlydis smilksta ir gęsta
Už Dubysos, už girių – toli...
Bėga kelias, pavasario sutemoj skęsta,
Juo tik Tu jau sugrįžt negali.

Aš žinau, iš namų Tu juo amžiams išėjęs
Į žvaigždes, ar į nebūtį juodą...
Vakarais pakelėj virkdo topolį vėjas,
Brenda niūrūs šešėliai per sodą.

Ir geriau su saulėlydžiu būtų užgesti,
Virsti kapo mažu grumsteliu,
Negu žemėj pražydušioj niekad nerasti
Ramybės, Tavęs nei gėlių...

1961

RUDENIO MINTYS

Pravirkdė rudenys baltų alyvų krūmą
Ir aš seniai šypsotis atpratau...
Pro vakaro ankstyvo žydrą dūmą
Lyg mielą veidą praeitį matau.

Ji lyg diena akiraty užgeso,
Palikus liūdną atspindį būties.
Pro sutemų gelmes aš tako nesurasiu
Be žiburio, be draugo, be vilties.

Bet niekur jau keliauti nebetrokštu,
Vėlus ruduo ir vėjo piktas juokas...
„Gyvenimas – toks tuščias, kvailas pokštas“
Kadise rašė Aleksandras Blokas...

1962

Negailėsiu, vienumoj parimus,
To, ko nėra, nebuvo ir nebus...
Nei šviesus, nei liūdnas atminimas
Tyloje nakties nebenuabus.

Neieškosiu pėdsakų ant kelio,
Jų nėra ten, tarsi akmenų,
Nepamosiu šakele berželio
Vasarai, nusivylusiai many.

Ir kančia pro šypsnį abejingą
Niekad miniai neišduos širdies.
Ir tikės visi, kad aš laiminga,
Ir ne vienas laimės pavydės.

1963

GYVENIMO PUSIAUKELĖJ

Prabėgę dienos nesugrįžta niekad,
Jų sulaukyt kaip upės negali...
Kiekvienas savo pėdsakus palieka
Vingiuotam ir ilgam dienų kely.

Jų liūtys nenuplaus, jų neišdegins saulė,
Neužpustys žiemos pūga balta.
Kiekvieno laimei – didelis pasaulis,
Kiekvieno rankoms – didelė našta.

Niekas laiko žingsnių sustabdyt negali,
Prišaukt jaunystės niekas neįstengs.
Visiems pusiaukelėj laimingo kelio,
Lengvos naštos ir saulėto rudens!

1978

MANO EILĖS

Nepripažintos, menkos mano eilės.

Ne vienas sugeba joms būt teisėju:

Per daug jose nusivylimo, meilės...

Ir su gyvenimu aš, sako, nesuspėju.

Per daug liūdnai piešiu gamtos peizažą...

Ir atgyvenus nevilties tema,

Šviesių spalvų ir džiaugsmo joms – per maža,

Mintis jų – dabarčiai be galo svetima...

Manas eiles pati buitis parašė,

Vedžiodama takais beviltiškų kančių...

Ir negaliu linksmai dainuot už grašį,

Jei širdyje vien liūdesį jaučiu.

Ir nesvarbu, jei mano vardas niekad

Auksinėm raidėm rašomas nebus...

Tegul kitiems garbė poeto lieka,

O man – jo kelias kietas ir grubus!

1961

PIRMOJI KLaida

Atsigręžę į nueitą kelią,
Kuriuo grįžt nebeteks niekada,
Kartais ieškom – surasti negalim, -
Kur ta mūsų pirmoji klaida!

Gal tada, kai mes buvom laimingi,
Nedalydami laimės kitiems?
Gal tada, kai mes buvom teisingi,
O reikėjo tik būt geresniems?

Gal tada, kai be galo skubėjom,
O reikėjo truputį palaukt?
Gal kada abejingi tylėjom,
O reikėjo kalbėti ar šaukt?

Kaip atspėt, kur tas mažas grumstelis,
Ant kurio suklypau kažkada?
Galbūt visą gyvenimo kelią
Lydi pirmoji klaida...

1990

BEREIKŠMIAI ŽODŽIAI

Mes kalbamės ir kalbos tos nuobodžios
Apie kasdienius rūpesčius menkus...
Ir sukrenta širdin bereikšmiai žodžiai
Kaip žemėn šaltas rudenio lietus.

Ir prisimint kažkaip neturim laiko
Šviesių dienų gyvenime savam.
Gal praeitį tą dabartis iškraipo
Lyg mielą veidą veidrody kreivam.

Dar kalbamės... O kalbos vis nuobodžios, -
Taip stumiam praeitin dienas, metus.
Ir sukrenta tylon bereikšmiai žodžiai
Lyg žemėn šaltas rudenio lietus...

1979

NEAPYKANTA

(Sonetas)

Jokios tiesos, jokios blaivios minties,
Tik išlydis bejėgio pykčio krūvio.
Ir žvilgsnis kruvinas plėšraus žvėries,
Žmogaus į žmogų nukreiptas kaip šūvis...

O sakom: neapykanta – šventa,
Jai netgi tautos savo himnus gieda...
Su meile ją statydami greta,
Pateisint stengiamės žmonijos gėdą.

Taip susiskirstę mes į priešus ir draugus
Juk nešam blogį iš kartos į kartą:
Jei priešu žmogui gali būt žmogus,

Jam gimti žmogumi nebuvo verta...
Baisu, kai neapykantą turi pakęst,
Baisu, kai lengva kito neapkęst...

1966

KAIP LENGVA...

(Sonetas)

Mes mokam niekint, neapkęst ir teist
Nemylimą ir svetimą kiekvieną...
Kaip lengva kartais nieko neatleist
Ir žmoguje matyti tik blogį vieną.

Ramiai matuoti praeities mastu
Jo kuklią dieną ir tyriausią mintį...
Kaip lengva kartais nesijaust kalnu,
Būt kito sąžine ir jį kankinti...

Mes būnam baisūs savo teisumu
Akivaizdoj suklydusio ir menko
Ir nevadinam nusikaltimu,

Jam ties bedugnėm neištiesę rankos...
Kaip lengva kartais būt kurčiu, aklu
Ir abejingai eit savu keliu...

1976

NOSTALGIJA

Kai vakaro sutemos gaubia laukus,
Į mano gimtinės apleistus namus
Lyg šmėklos susirenka dienos...
Tik aš ten sugrįžti daugiau negaliu
Pro kryžių senelį vaikystės keliu,
Užlietu gelsvos mėnesienos.

Pavargusiai širdžiai nėra užmaršties
Ir niekas man rankos šiltos neištis,
Kai smaugia nostalgijos kilpa...
Tik liepos pražilę negrįžtančių lauks
Ir klaikiai pelėda vidurnakty šauks,
Raudos lyg mergaitė apvilta.

O debesys plauks kaip didžiuliai laivai,
Į šalį, kur amžiams išėjo tėvai
Ir išsivedė mano vaikystę.
Lyg balzganas rūkas per juodus laukus
Į mano gimtinės apleistus namus
Jų vėlės kas naktį sugrįžta.

1987

TAKAS NAMO

Senais takais per užpustytą mišką
Aš paskui savo ilgesį brendu.
Jau praeitis, palaidojusi viską,
Sukaustė širdį amžinu ledu.

Namo pareisiu – nesurasiu nieko,
Tik mažo paukščio pėdsakus sniege...
Kapų tyloj čia gedi senos liepos
Kažko brangaus su manimi drauge.

Prie kelio vienišas senukas kryžius
Kaip sąžinė nežino užmaršties, -
Sutiks, priglaus, į praeitį sugrįžus
Iš sapno juodo mano dabarties.

1978

JAUNYSTĖS UOSTE

(Abiturientams)

Supas uoste jaunystės sustoję
Baltaburiai svajonių laivai,
Nenurimstančias širdis vilioja
Tolimųjų krantų žiburiai.

Jūs išplauksit, jauni odisėjai,
Lydimi savo laimės žvaigždės.
Te palankūs pavasario vėjai
Jus gyvenimo jūroj lydės.

Bus nelengva, bus tolimas kelias,
Ne kasdien bus padangė giedra.
Gal ne kartą blaškys kaip valtėlę
Mažą širdį didžiulė audra.

Tyliai supasi uoste jaunystės
Baltaburiai svajonių laivai...
Te neleis jums kelionėj paklysti
Gimtųjų krantų švyturiai!

1980

MES JAU SENI...

(Klasės draugams)

Mes jau seni, tik ievos krantuose
Ties Vilkija kasmet baltai pražysta,
Lyg stebuklu, išlikus mummyse,
Prisiminimuose gyva jaunystė.

Mes jau seni, pavargę nuo naštos,
Kurią likimas kiekvienam uždėjo,
Dar kartais ieškom laimės nerastos
Gyvenime, kuris beveik praėjo.

Mes jau seni, ir daugelio nėra...
Tebus šviesus jų vardo atminimas.
Pagerbkim juos tylėjimu... ir tą,
Kas sekančio nešvęs susitikimo...

1988

REIKIA...

Ir žodį skaudžiausią, ir skriaudą nebylią
Reikia žmogui atleist, iki galo atleist...
Kad meilės vardan savo nuoskaudą gilią
Šypsniu nuoširdžiu vėl galėtum pakeist.

Te nuskęs užmarštin visos viltys apviltos
Ir mestas akmuo širdyje nejstrigs.
Tegul meilę kaip duoną ir šviežią, ir šiltą
Tavo rankos dalys kiekvienam, ką sutiks.

Kad gėrio vardan savo skriaudą didžiausią
Be išlygų meile mokėtum pakeist,
Reikia būti geru, gal silpnu, gal stipriausiu,
Gal tik atlaidžiu, kad galėtum atleist.

1976

IŠEINA VASARA

Prieš atsisveikinant parimo vasara
Tyliam sode prie tvenkinių žalių.
Skaidrus rasos lašelis tarsi ašara
Iš lėto rieda skruostais obuolių.

Kiek skaidriame spindėjime vidudienio
Spalvų ir melancholijos gilios,
O širdyje vėsa ankstyvo rudenio, -
Tiek ilgesio, erdvės ir tiek tylos...

Toli toli išeis Klausučių vasara,
Ją gervių klyksmas vieškeliu lydės...
Su ja išeisiu aš, nubraukus ašarą,
Draugams palikus kibirkštį širdies.

1980

RUDUO

Kol saulėtų rudens dienų
Man spindulys pro langą švies,
Šypsodamasi dalinu
Visiems po kibirkštį širdies.

Kažkam jaunystėj nemylėtam,
Kažkam lig šiol nepamirštam,
Kažkam nelauktam, netikėtam,
Minioj triukšmingoj sutiktam.

Ir gera, kad tiek daug erdvės
Širdy lyg rudenį laukuos,
Nėra vilties, nei nevilties
Tiktai voratinklių šilkuos

Beržų auksinis lapas virpa
Lyg miręs vasaros drugelis,
Kažkur tolumoje sutirpo
Į praeitį nubėgęs kelias...

Kiek saulėtų rudens dienų
Užges akimirkoj mirties...
Šypsodamasi dalinu
Visiems po kibirkštį širdies!

1982

SENELĖ

Ją kiekvienas gerai pažinojo:
Kažkada ten po kryžium palaukėj
Ji išleisdama sūnų žegnojo...
Tik sugrįžtant namo nesulaukė...

Ant jos rankų, ant veido raukšlėto
Metų pėdsakai matėsi gilūs...

Tirpo žvakė vaškinė iš lėto,
Blaškės gryčioj šešėliai nebylūs...

Atsidusus ji tyliai užmigo
Amžinai nuo kelionės sunkios...
Ir žiema abejingai užsnigo
Kuklų pėdsaką žemės takuos.

Nežinia, ar svajotame rojuj
Jos užgesus gyvybė nubudo?
Čia tik vėjo vargonai jai grojo
Gedulingąjį Bacho preliudą...

1962

AŠ NORĖČIAU...

Aš norėčiau slaugyt nepagydomą, silpną ligonį,
Nesumerkus akių prie jo lovos budėt per naktis,
Kad sunkioj valandoj besibaigiančios žemės kelionės
Už gyvybę anksčiau jo širdy neužgestų viltis...

Aš norėčiau kaitroj ištroškusį paukštį pagirdyt,
Į alkaną stepę nukristi gyvybės lietum
Ir uolai bedvasei įdėt savo degančią širdį,
Kad iš šalto akmens ji atgimusi taptų žmogum.

Juk žemėj visų keliai ir likimai skirtingi
Ir kančios – ne po lygiai visiems.
Šiam pasauly galbūt mes tik tiek reikalingi,
Kiek mes reikalingi kitiems.

1988

NEIŠSIŪSTAS LAIŠKAS

Aš tau rašau kaip dukteriai, kaip sesei,
Kurių nebuvo maname pasauly...

Aš tau rašau, nes niekada nerasiu
Tikresnio draugo ir žmogaus po saule,
Kaip tu, kuri viena mane suprasi.

Tu – tolima kaip mano jaunos dienos,
Ir artima kaip jų prisiminimas...
Po rudenio dangum nuliūdusios ražienos
Lyg vienišo žmogaus niūrus likimas.
Mes, rodosi, pasauly likom vienos...

Vidurnaktis. Užmigo mano sodas.
Nuo kūdros padvelkė drėgna vėsa.
Ir beldžiasi langan alyvų šakos juodos,
Širdin iš lėto įslenka tamsa
Ir sielvartas, kuriam nėra paguodos...

Nėra žmonių – tiktai kapai vieni,
Nuo metų darganų jau pažaliavę kryžiai.
Iš nuotraukų veidai savi ir svetimi
Man žvelgia į akis, lyg būtų jie sugrįžę
Iš nebūties pabūt su manimi.

Aš tau linkiu kaip draugei niekada
Nesužinoti, kas yra vienatvė,
Kai nevilties begarsė tuštuma
Šešėliu vejas begalinėm gatvėm,
Kai netiki, kad ryt išauš diena...

Kada ruduo paniuręs aplankys
Svečiu nelaukiamu ir tavo sodą,
Kada kaip aš regėsiu prieš akis
Artėjant nebūties bedugnę juodą,
Ar žodį šiltą kas bepasakys?

Atleisk tu man, jei mano mintys juodos
Šešėliu šaltu tau įslinks širdin,
Šią naktį man norėjos ne paguodos,
Tik mintimis pabūti su tavim,
Pasiklausyt, kaip ošia senas sodas...

Draugai, draugai... kaip skaudžiai jie apgavo
Ir nesugrįžo pasakyt „atleisk“...
Gal veltui aš apraudu kaltę savo,
Kai nieko nebegalima pakeist,
Tikėdama visiems, kas man melavo.

O kurgi laimė, kur ir man žadėta
Jau vien dėl to, kad užgimiau žmogum?
Praplaukia metai pro mane iš lėto
Tarytum debesys rudens dangum,
Uždegdami vidudienį saulėtą...

Neapkenčiu minutėm nevilties
Savo lig šiol rusenančios gyvybės,
Kad neturiu rytojū ateities,
O žemėje sau vietos nei ramybės...
Tik kažkodėl vis vien bijau mirties...

Aš nežinau, kur baigsis mano kelias,
Ar bus speiguota, ar karšta diena?
Bet kada nors vėjuotą naktį spalio
Tu prisimink akimircai mane –
Pamestinukę – „Velnio dukrą“ – Valę...

1980

LIETUVAI

Vandens gurkšnelį tavo ežerų
Į vyno jūras niekad nemainyčiau...
Ir, rodosi, ne vandenį geriu,
O medų kvepiantį laukinių bičių.

Ledinio vėjo bučinius galiu iškęst,
Ir kraujas nesustings į gruodą:
Ne didžią naštą į mažas rankas,
O pienės pūką, rodosi, paduodi.

Ne gėda man, jei kartais per mažai
Ugnim paliedavau jaunystės žiedus,
Bet jeigu neatsiliepiu, kai atsiliept prašei,
Prieš tavo akmenį kiekvieną – gėda...

O Lietuva, su jūromis linų
Ir didvyrių kapais be chrizantemų,
Atrodo, ne per akmenis, o per žvaigždes einu
Ir šitos žvaigždės prašosi poemų.

1950

MELIORACIJA

Sode poškėjo kirviai, medžiai krito,
Prie namo šuo lyg prieš nelaimę staugė...
Ir, rodės, tą pavasarinį rytą,
Jog ten kažkas už kluono žmones šaudė...

Kažkur nuskrido paukščiai išbaidyti,
Palikę jaukią šilumą lizdų,
Tarytum žmonės prievarta išvyti
Iš savo vienintelių namų.

Užars tėvų trobelę šimtmetinę
Su gluosniais pakelės ir kryžiumi senu...
Ar galima bus pavadint tėvyne
Tą dykumą, kurioj nėra namų?

Ir tvyros lig akiračio laukai beribiai,
O žemėj bus tiek daug nykios erdvės,
Tik senoje lietuviškoj sodyboj
Jau niekad obelys gegužy nežydės...

Visais laikais, žmogau, tau buvo maža
Šiame pasauly vietos ir naudos.
Už nuniokotą tėviškės peizažą
Lai tau ramybės sąžinė neduos!

1967

KARALGIRO KRYŽUS

Ten prie Karalgirio miškų,
Rūsčioj ramybėje laukų
Medinis kryžius rymo...
Vienam iš tūkstančių aukų
Raudono teroro laikų
Graudžiam prisiminimui.

Čia rudenį anais laikais,
Tada dar būdami vaikais,
Lig šiolei žmonės mena,
Kaip pamiškėj akla kulka
Ateivio kruvina ranka
Pakirto partizaną.

Garavo kruvina žolė,
O nulaužta laukų gėlė
Čia pat iš lėto vyto...
Ir buvo kaime neramu, -
Tą naktį kaukė prie namų
Šunelis iki ryto.

Taip tris naktis ir tris dienas,
Atmetęs į šalis rankas,
Išblyškęs jis gulėjo.
Galbūt akimirkoj mirties
Jis savo sūnų prie širdies
Dar kart priglaust norėjo...

Lyg vėjo užpūsta liepsna
Troškimų ir vilčių pilna
Širdis nustojo plakus, -
Taip begalinėje erdvėj
Užgęsta krintanti žvaigždė,
Palikus šviesų taką.

MANO TĒVIŠKĒ

O tēvišķe, tēvišķe mano,
Su gluosniais prie kūdros senos,
Švieti tu vidurdienj spalio
Nuo klevų purpurinēs liepsnos.

Parymosiu prie ažuolo seno
Kaip ant motinos kapo viena.
Čia prabēgo gyvenimas mano
Lyg trumpa rudenēlio diena.

Čia ant mano vaikystēs takelio
Čeža lapai pakāsti šalnos.
Leisk sušilt man vidudienj spalio
Nuo klevų purpurinēs liepsnos.

1982

VASAROS DIENA

Giedra, tyli, alsuojanti kaitra,
Diena, pakvipus liepų medumi,
O naktį vogčiomis atslinks audra,
Liepsnos žaibai grėsminga ugnimi.

Kažkur sode sulaužys klevą seną,
Nupurtys obelis, žalius lapus.
Sodrus lietus prapliups į sausą žemę
Ir drumzlini upeliai griaus krantus.

O juodasparnių debesų būriai
Apglėbs akiratį, nušluos žvaigždes...
Toli pirkelių ramūs žiburiai
Tarytum žvakės vėjyje užges.

Su vėjo ūžesiu susimaišys daina,
Nuskris žaibų apjuostu dangumi...
Ir liks širdy giedra, tyli daina,
Pakvipus saulėj liepų medumi.

1960

ŽIRGINIAI

Pražydo prie upės gelsvi žirginiai,
Žibuoklės pramerkė akis.
Aš jau nieko nelaukiau, bet tu atėjai.
Tada, kai pražydo gelsvi žirginiai,
Kažko sunerimo širdis.

Vėl naktys bemiegės, neramūs sapnai
Ir mirganti saulėj diena...
Nors pavasaris mano praėjo seniai,
Bet žydi prie upės gelsvi žirginiai
Ir tu atėjai kaip daina.

1976

NEIŠEIK...

Neišeik, pabūki, kol žydės alyvos,
Kol gimtinės liepoj dar kalens gandrai.
Greit praeis gegužis ir ruduo ankstyvas
Suliepsnos šermukšnio uogom po langais.

Neišeik, pabūki, kol sode gegužis,
Kol kaitrus birželis žemuogėm prisirps.
Greit širdis, kaip laimės veidrodis sudužęs,
Pilko kelio smėlin šukėmis pabirs.

Paniūniuokim dviese seną, liūdną dainą,
Dūzgiant sodo bitėms žieduose gėlių.
Atstumta, išvyta meilė juk išeina
Ir atgal sugrįžti jau naras kelių...

Neišeik, pabūki, kol svajonės gyvos
Dar užmigt neleidžia vakarais ilgai.
Greit praeis jaunystė ir ruduo ankstyvas
Suliepsnos šermukšnio uogom po langais.

1978

PAVASARINIAI VĖJAI

Kiek daug šviesių prisiminimų
Atpūs šilti balandžio vėjai.
Ir vėl kvepės drėgni arimai
Pavasariais, kurie praėjo...

O pilko vyturio varpelis
Linksmi skambės virš lauko pliko.
Ir šauks į tolį baltas kelias.
Ten, kur kažkas brangiausio liko.

Vėl žirginiai gelsvi prie upės
Kažkam žydės lyg pirmą kartą,
Ir vėl širdis išgirs, kaip lūpos
Kartoja tyliai mielą vardą.

O baltas kelias šauks mus vėliai
Šalin šviesių prisiminimų...
Šilti pavasariniai vėjai
Kvepės gaivia drėgme arimų...

1980

NEŽINIA

(Sonetas)

Kaip kartais giedrą vasaros vidudienį
Uždengia saulę debesys juodi,
Ir čežantis lietus už lango mena rudenį
Lyg šermenų melodija graudi...

Taip aš tada beprasmiškai klajojau
Ilgai tuščiam šventoriuje viena.
Ilgai tavęs kaip laimės čia ieškojau,
Visus takus užklojo nežinia...

Kur tu? Tik tavo pėdsakai nebylūs,
Kaip šie granito antkapiai šalti,
Aš juos jaučiau širdy kaip skausmą gilų.

Jų neįstengs palaidot užmaršty
Gyvenimas, dienų kely pražilęs.
Kur beišeitumei, paliksi man arti...

1961

VAKARAS

(Sonetas)

Vėlyvas vakaras. Paparčiuose rasa.
Čia po lietaus sakais pušaičių kvepia.
Begarsiais žingsniais sėlina tamsa
Ir nuo piktų akių mūs laimę slepia.

O slėny – Nemunas lyg veidrodis ramus,
Auksiniai žiburiai ir kelias juodas...
Ir plaukia kaip daina gyvenimas pro mus,
O mes vieni visam pasauly, rodos.

Neklausinėk, kas man tavy brangu,
Su kuo tave palyginti galėčiau...
Iš buvusių ir būsimų draugų

Tik tavo vardo nepamiršt norėčiau
Žinau, kiek daug likimui aš skolinga –
Vis vien: „sustok, akimirka žavinga!“

1965

NEMIGO NAKTIS

Viršūnėj klevo supasi delčia
Ir sidabru už lango žėri sniegas.
Kiekvienas mes su nuosava kančia
Lig vėlumos tylėdami nemiegam.

Ir žinome abu, kad dar yra žmogus,
Kuris kaip mes dabar užmigt negali...
O virš visų trijų tas pats dangus,
Tiktai kiekvieno - atskira žvaigždėlė...

Mes laukiam ryto su tylia kančia,
Ir, pasiilgę laimės, neužmiegam.
Už juodo šilo leidžiasi delčia
Ir po langais baltuoja kovo sniegas...

1985

GIMTADIENIS

Šiandieną rudenio dangus toks šviesiai mėlynas
Ir saulės šypsena tokia šilta.
Ir, rodos, sveikina darželio visos gėlės
Mane su mano rudenio švente.

Ir stoviu aš tarp tūkstančių jurginų
Savoj gimtinėj, kaimo vidury,
Ir šypsos man šios gėlės paskutinės,
Ir guodžia širdį kaip draugai geri...

Tik trūksta man gėlės nors paprastos,
Tava ranka šiandieną nuskintos...

1987

RUDENIO TANGO

Melsvas vakaras žvelgia pro langą,
Senas ąžuolas vėjyje gaudžia.
Tu paskambink man rudenio tango
Ar kitokią melodiją graudžią.

Aš žinau, kad gegužis laukuos
Greit pribers margaspalvių žiedų, -
Ne pavasario šiandien ilgiuos,
O tavęs, tavo rankų švelnių...

Mėlynai dažo vakaras langus,
Dega žvaigždės sidabro ugnim...
Tu paskambink man rudenio tango
Ir pabūk... pasilik su manim.

1954